Splenomegalie

Splenomegalie je zvětšení sleziny nad její obvyklou velikost. Velikost sleziny je individuálně proměnlivá. Velikost normální sleziny u dospělých je 10–13 cm na délku a 6–8 cm na šířku.

Klasifikace

Splenomegálie u dospělého s CLL

Dělení u dospělých

1. **mírná splenomegalie** – hmotnost sleziny do 500 g, př.: při akutní bakteriální infekci, u chronické venostázy, u infekční mononukleózy
2. **střední splenomegalie** – hmotnost od 500 do 1000 g, př.: u steatózy, amyloidózy, chronických bakteriálních infekcí, autoimunitní hemolytické anémii
3. **výrazná splenomegalie** – hmotnost nad 1000 g, př.: u hemolytické anémie, primárních nádorů sleziny, chronické myeloidní leukémie.

Hypersplenismus definujeme jako zvýšenou aktivitu sleziny a může vést ke splenomegalii. Závažným rizikem splenomegalie je ruptura, která bývá indikací ke splenektomii a tak funkci sleziny začnou plnit játra a kostní dřeň.

Příčiny

Mezi hlavní příčiny patří[1][2]:

- **infekce** — u dětí často při jakékoliv infekci (reakce na antigenní podněty)
  - bakteriální infekce
  - zejména u infekce **EBV**[1] nebo CMV,
  - parazitické infekce, např. **malárie**[1], leishmaniáza
- **kardiovaskulární onemocnění**[2]:
  - pravostranné srdeční selhání,
  - trombózy v portálním systému a v *a. lienalis* (např. u karcinomu pankreatu)[2],
  - endokarditida
  - **portální hypertenze**[1] (v dospělém věku nejčastěji u jaterní cirhózy[2]);
- **hemolýza**[1] a **zvýšené odbourávání erytrocytů**
  - intrakorpuskulární: časná thalassemie[1], sférocytóza, srpkovitá anémie[1]
  - extrakorpuskulární
- **nádorová onemocnění**:
  - myeloproliferativní onemocnění: **chronická myeloidní leukemie**, **extramedulární hematopoéza** u primární myelofibrózy,
  - lymfoproliferativní onemocnění: **leukémie z vlasatých buněk**, splenická forma **lymfomů**
  - metastázy do sleziny
- **autoimunitní onemocnění**[2]:
  - revmatoidní artritida,
  - systémový lupus erytematodes;
- **amyloidoza**
- **střádavá onemocnění**, zejména lysozomální[1]: mukopolysacharidóza I, II a VII; Gaucherova choroba, Nieman-Pickova choroba, generalizovaná gangliosidóza, Wolmanova choroba

Odkazy

Související články

- Slezina • Onemocnění sleziny • Splenomegalie • Hepatosplenomegalie • Poranění sleziny
- Diagnostické zobrazovací metody při vyšetření pankreatu, jater a sleziny
- Vývoj lymfatických cév, uzlin a sleziny
- Slezina (preparát) • Sekundární amyloidóza sleziny (preparát) • Slezina / Spleen - Ag • Slezina / Spleen - Pearls • Slezina (SFLT)

Reference

1. MARCDANTE, Karen J, Robert M KLIEGMAN a Richard E JENSON, et al. *Nelson essentials of pediatrics.* 6. vydání. Philadelphia : Saunders/Elsevier, 2011. 831 s. s. 206–207, 561. ISBN 978-1-4377-0643-7.
2. KOUBA, Michal. *Stáž v ÚHKT* [přednáška k předmětu Interna předstátnicová stáž, obor Všeobecné lékařství, 1.

lékařská fakulta Univerzita Karlova]. Praha. 27.5.2014.